

II. Supaprastinti ir debiurokratizuoti teisinės procedūras (civilinį procesą, baudžiamąjį procesą, įmonių registravimą, civilinės būklės aktų registravimą) ir optimizuoti teisiųjų institucijų, įskaitant teismus, veiklą.

• Kokią padėtį radome

Dauguma teisiųjų procedūrų buvo perdėm biurokратиškos, apsunkinančios ne tik piliečius, bet ir pačių institucijų darbą. Neracionaliai organizuotas darbas, išplėstos struktūros, perteklinės ar netinkamai priskirtos funkcijos bei procesų elektronizavimo trūkumas trukdė institucijoms dirbti greitai, efektyviai, orientuojantis į klientų interesus ir taupiai naudojant biudžeto lėšas.

• Ką padarėme 2009 m.

- Teismuose atsisakyta dalies su ginčų nagrinėjimu nesusijusių funkcijų, kai kurias jų visai panaikinus arba perdavus vykdyti kitoms institucijoms.
- Parengti Miestų (rajonų) apylinkių teismų reorganizavimo įstatymo ir su juo susijusių teisės aktų projektai dėl teismų reformos, leisiantys racionaliau paskirstyti teisėjams tenkantį darbo krūvį ir didinti biudžeto lėšų, skirtų teismų išlaikymui, panaudojimo efektyvumą.
- Parengti Civilinio kodekso ir su juo susijusių teisės aktų projektai, skirti įgyvendinti Hipotekos registro vystymo koncepciją. Šie teisės aktai padės mažinti teismų darbo krūvį, teisėjams daugiau laiko skirti sudėtingoms byloms nagrinėti, kartu bus taupomos ir biudžeto lėšos, o hipotekos registravimo sistema taps patogesnė ja besinaudojantiems asmenims.
- Parengti Civilinio proceso kodekso ir su juo susijusių teisės aktų projektai elektroninei procesinių dokumentų įteikimo ir perdavimo sistemai įdiegti – tai palengvins teismų darbą, civilinį procesą padarys paprastesnį ir operatyvesnį.
- Panaikinta daug reikalavimų notariškai tvirtinti dokumentus ar pateikti juos valstybės institucijoms, kai duomenis galima rasti valstybės registruose.
- Supaprastintos įmonių steigimo ir likvidavimo procedūros, sudarytos galimybės įdiegti modelį, leisiantį greitai ir patogiai įmones registruoti internete.
- Parengtas Viešojo administravimo įstatymo projektas, leisiantis iš esmės sumažinti verslo kontrolės naštą ir nustatantis, kad verslą kontroliuojančios institucijos taps verslo pagalbininkais, o ne egzekutoriais.
- Parengėme Baudžiamojo proceso kodekso projektą, kuris leis optimizuoti ir padaryti efektyvesnį ikiteisminį tyrimą.
- Supaprastinta civilinės būklės aktų legalizavimo tvarka, atsisakant užsienio valstybėje pateikiamų ir iš jo gaunamų dokumentų vertimo ir žymėjimo *Apostille* žyma.
- Optimizuota Teisingumo ministerijos ir jai pavaldžių įstaigų veikla – taip sutaupyta nemažai biudžeto lėšų ir padidintas darbo efektyvumas.
- Aktyviai dalyvauta inicijuojant ir rengiant teisės aktų projektus, susijusius su procedūrų debiurokratizavimu bei naštos verslui mažinimu visose srityse.

• Ką darysime 2010 m.

Sukurti prielaidas priimti Seimui pateiktą Civilinio proceso kodeksą, kuriame numatomas daugelio procedūrų supaprastinimas ir elektronizavimas, o vėliau – jį sklandžiai įgyvendinti.

Sukurti prielaidas priimti Seime svarstomus Civilinio kodekso pakeitimus, kuriuose siūloma supaprastinti ir atpiginti hipotekos ar įkeitimo registravimą atsisakant hipotekos teisėjo funkcijų, o vėliau – juos sklandžiai įgyvendinti.

Sukurti prielaidas priimti Seimui pateiktus Viešojo administravimo įstatymo pakeitimus, kuriuose numatomi nauji atvirumo, proporcingumo ir kiti veiklos standartai, taikytini verslo priežiūrą atliekančioms institucijoms, o vėliau – sklandžiai juos įgyvendinti.

Sukurti naują civilinės būklės aktų registravimo modelį, parengti Lietuvos Respublikos civilinės būklės aktų ir jų registravimo įstatymo bei susijusių teisės aktų pakeitimų projektus, kurie leistų pigiau, paprasčiau ir patogiau registruoti civilinės būklės aktą. Pasirengti šiuos projektus įgyvendinti.

Parengti teismų, kaip juridinių asmenų, pertvarkos planus, pateikti atitinkamus teisės aktų projektus bei sukurti prielaidas juos priimti Seime. Numatoma jungti teismus į stambesnius darinius, centralizuojant dalį funkcijų, optimizuojant jų darbą ir kartu išlaikant ne mažesnę jų prieinamumą visais požiūriais.

Sudaryti sąlygas steigti juridinius asmenis ir registruoti juos Juridinių asmenų registre internetu, nuotoliniu būdu keisti duomenis ir atlikti tam tikras kitas procedūras jau įsteigtam juridiniam asmeniui.

Parengti Administracinių teisės pažeidimų kodekso pakeitimus (galimai naują redakciją), kurie užtikrintų kodekso sistemiškumą, proceso ekonomiškumą, žmogaus teisių garantijas administraciniuose ginčuose.

Sukurti prielaidas realizuoti e.bylą civiliniame, administraciniame ir baudžiamajame procese.

Sukurti sąnaudomis pagrįstą notarų ir antstolių paslaugų apmokėjimo sistemą.

Supaprastinti ir suvienodinti patentų teisės taisykles, reguliuojančias patentų paraiškų padavimą ir patentų išdavimą.

Siekiant sumažinti teismų darbo krūvį suteikti notarams teisę daryti vykdomuosius įrašus pagal notarine forma patvirtintus sandorius, iš kurių kyla piniginės prievolės; decentralizuoti dokumentų tvirtinimo pažyma *Apostille* paslaugą.

Tobulinti valstybės garantuojamos teisinės pagalbos teikimą, supaprastinti kreipimosi dėl antrinės teisinės pagalbos tvarką.